

Izhaja
vsak mesec enkrat.

—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govi ulici 5/1.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 11.

Ljubljana, 22. novembra 1923.

Leto III.

Poziv naročnikom „Mojega doma“!

V zadnji številki »Mojega doma« smo v opominu hišnim posestnikom v Sloveniji obširno ožigosali malomarnost hišnih posestnikov za svojo organizacijo in jih v njih lastnem interesu pozvali na delo. V prvi vrsti smo opominjali izvenljubljske naročnike, da se vsaj toliko zavedajo svoje stanovske in moralne dolžnosti, da nemudoma plačajo zaostalo naročnino. Dozdeva pa se nam da naročniki tega članka niti brali niso, ker drugače si ne moremo razlagati žalostnega dejstva, da tekom dveh mesecev ni niti 10 naročnikov poslalo dolžne naročnine celo leto pa komaj 100. Še enkrat vabimo vse naročnike, da preberejo zadnji naš opomin ter **tako** nakažejo naročnino za tekoče leto 10 Din, za prejšnje leto pa 6 Din, ker jih je tudi še za takrat veliko na dolgu. Pri Zvezi včlanjena društva pa naj pošljejo članarino za vsakega člana po Din. 2.50 Kdor pa smatra naš list in organizacijo za nepotrebno pa naj bo vsaj toliko možat, da poravnava svoj dolg ter list vrne. Z malomarnostjo bomo prišli tako daleč, da ne bomo imeli več svojega lista, ker danes že vsi hišni posestniki v Sloveniji ne moremo več plačevati vsaj jedne pomožne uradnice. Preudarite ta poziv in storite po svoji pameti in če hočete sebi v škodo! Naše delo pa lahko spoznate iz vsake številke »Mojega doma«.

Predsedstvo.

Stanovanjski zakoni v evropskih državah.

Pogosto se čuje mnenje, da stanovanjski zakoni in razni pravilniki tlačijo hišne posestnike samo v Jugoslaviji in da so po drugih državah pravne razmere med njimi in najemniki mnogo boljše in da drugod ne vlada taka brezpravnost kakor pri nas. Ker so ti nazori le deloma pravilni in ker je gotovo velike važnosti za hišne posestnike izvedeti, kako so si razne evropske države uredile sedaj stanovanjsko zakonodajstvo, da se jih zamore primerjati z našim stanovanjskim zakonom. Radi tega smo sklenili pričeti v današnji številki »Mojega doma« in v prihodnjih nadaljevati s priobčevanjem stanovanjskih zakonov v evropskih državah in upamo, da bo s tem zelo ustrezno našim naročnikom. Na ta način bo omogočena primera različnih pravnih podlag in nazorov, ki

vladajo pri merodajnih faktorjih v tem pogledu v raznih državah. Potrudili smo se preskrbeti sedaj v raznih državah veljavne stanovanjske zakone in jih objavljati s kratkim, a jasnim besedilom. Pri tem takoj omenjamo, da v raznih državah veljajo popolnoma različni temeljni principi. Med tem ko je na Švedskem s 1. oktobrom 1923 varstvo najemnikov popolnoma prenehalo, določajo nekatere druge države gotove roke, v katerih se končajo vse omejitve in predpisujejo med časom posebna prehodna določila k prostemu razpolaganju. Končno pa je še več držav, v katerih še ni nikakih izgledov, da bi se pričelo z likvidacijo izjemnih stanovanjskih naredb odnosno, da bi se pričele vršiti spremembe prisilnega gospodarstva.

Tem več držav bo polagoma varstvo najemnikov opustilo, tembolj je opravičeno upanje, da bodo morale še zaostale države ukiniti to neznosno stanje varstva najemnikov, to pa tembolje, če se bo v državah, v katerih vlada prosto razpolaganje pokazalo, da so od nasprotnikov domnevane bojzani o slabih posledicah popolnoma neumestne in neopravičene in če se ugotovi, da se bo ravno s prostostjo poživelo stavbeno gibanje, kar edino bo odpravilo stanovanjsko bedo. Natančno zasledovanje stanovanjskih razmer v tujih državah je važen pripomoček v našem boju v dosego prostosti in odpravo izjemnih zakonov.

1. Zaščita najemnikov v Češkoslovaški.

Z dnem 1. maja 1923. je stopil v Češkoslovaški zakon v veljavo in traja do 30. aprila 1924, seveda če se ne bo zopet sledeči zakon podaljšal.

§ 1. Najemodajalec stanovanja zamore najemno ali podnajemno pogodbo samo takrat odpovedati, če to dovoli pristojno okrajno sodišče. To dovoljenje pa sme izdati samo iz sledečih važnih vzrokov:

1. Če najemnik ne plača pogojene ali v dopustni izmeri povišane najemnine, katere višina ni sporna po preteku običajnega ali za plačilo dogovorjenega roka, če ga je najemodajalec k plačilu opominjal, za kar mu je dovolil rok najmanj 24 ur;

2. če je bil najemnik obsojen radi kaznjivega dejanja, izvršenega nad najemodajalcem ali njegovo v hiši živečo soprogo ali radi kaznjivega dejanja proti tuji lastnini, izvršenega nad hišnimi stanovalci;

3. če je najemnik izgnan iz ozemlja Češkoslovaške republike;

4. če najemnik ali kak član njegovega gospodarstva poseđa v občini drugo zadostno stanovanje, ki je ne rabi za izvrševanje svojega poklica;

5. če najemnik stanovanje rabi za drug namen kot stanovanje in če ni zato poprej dobil potrebnega dovoljenja;

6. če najemnik, njegovi družinski člani ali osebe, katere je najemnik poprej sprejel v stanovanje, ali v službo, hudo kršijo hišni red ali če njih zadevno obnašanje v hiši vzbuja opravičeno nevoljo in če najemnik, k temu pozvan, ne napravi potrebne odpomoci;

7. če najemnik vkljub pogodbeni prepovedi ali brez dovoljenja hišnega gospodarja odda celo stanovanje ali del stanovanja v podnajem in v ostalem delu stanovanja ne stanuje sam;

8. če najemnik za v podnajem oddane prostore po izdani sodni odločitvi zahteva podnajemnino, ki jo je sodišče v smislu dotičnih paragrafov smatralo kot nedopustno, če podnajemniki odpovedi pritrdijo;

9. če se najemodajalec izkaže z oblastnim dovoljenjem za koristnejšo prezdavo in najemniku preskrbi drugo stanovanje, ki ga sodišče prizna za zadostno. Nadomestilo za druge prostore kot stanovanje najemodajalcu ni treba skrbeti. Če najemodajalec tekom treh mesecev po izročitvi stanovanja ne prične s stavbo in jo ne nadaljuje nepretrgano, je dolžan najemniku stanovanje ponovno oddati, mu plačati selilne storške in mu povrniti ostalo škodo;

10. Če najemodajalec stanovanje nujno rabi za sebe in če pri obdržitvi najemne pogodbe utрпи mnogo večjo škodo kakor najemnik z razveljavljenjem pogodbe. Pri tem pa se ne ozira na škodo, katero povzroči najemodajalec s svojim postopanjem ali opustitvijo sam sebi;

11. Ako lastnik tovarniškega, obrtnega ali kmetijskega podjetja rabi stanovanje za svoje nastavljenice, kateri imajo dohod samo skozi prostore, ki vodijo skozi njegovo podjetje;

12. Če najemodajalec stanovanje nujno rabi za sebe in najemniku preskrbi nadomestno stanovanje, katero spozna sodišče za zadostno;

13. Če najemodajalec stanovanje nujno rabi za svoje oženjene otroke, in če

najemniku preskrbi nadomestno stanovanje, katero sodišče spozna kot primerno pod pogojem, da hiša ni prišla v last z nakupom ali zamenjavo po 1. nov. 1918. Pri presoji primernosti nadomestnega stanovanja ne pride v poštev, kakršno je bilo dosedanje stanovanje;

15. Če je prenehala pravica za obratovanje kake obrti v najemnih prostorih. Iz tega razloga se zamore odpovedati samo za obratovanje obrti porabljene prostore, kateri niso deli stanovanja;

16. Če se tiče najemnika, kateri po zakonu o premoženjski in priraščeni vrednostni oddaji in sicer: če je najemnik fizična oseba, ima premoženja najmanj 1.500.000 Kč. ali premoženja najmanj 20.000.000 Kč.; če je najemnik družba, ki je zavezana k oddaji premoženja in kateri ni lastnik hiše v isti občini z najmanj toliko prostorov, kolikor jih ima v najemu, katero hišo pa si je pridobil pred 1. nov. 1918 ali za katero mu je po tem dnevu izdano stambeno dovoljenje. Fizični osebi se zamore iz tega razloga odpovedati samo stanovanje, družbi pa stanovanje in prostore, ki jih uporablja kot sedež centrale za svoje obratovanje. Pri inozemskih družbah je sedež centrale v inozemstvu po smislu davčnih predpisov.

Pred 3. majem 1920. na določen čas sklenjene najemne in podnajemne pogodbe prenehajo po preteku časa, če pred potekom najemne dobe in sicer v dobi ali po posebnih predpisih določenih ali krajevno običajnih odpovednih rokih, ali najemnik izjavi, da najema ne bo več nadaljeval ali pa najemodajalec stanovanje odpove z dovoljenjem sodišča v smislu § 1. Ta odpoved ni potrebna, če se tiče skladišč, ki se jih prezida po § 1 štev. 9. — Drugače se najemna ali podnajemna pogodba ponovi na nedoločen čas z po posebnih predpisih določenimi ali krajevno običajnimi odpovednimi roki. Po 3. maju 1920. na določen času sklenjene najemne in podnajemne pogodbe se smatrajo za čas veljavnosti tega zakona kot sklenjene na nedoločen čas z odpovednim rokom, določenim po posebnih predpisih ali krajevno običajnim krajevnem roku. Pri pogodbah z določenim rokom se sme odpovedati samo iz razlogov, navedenih v § 1, odstavku 2, štev. 1—6, 7, 8 in 9. Ta določila ne veljajo za najemnike in podnajemne pogodbe, sklenjene na krajši kot 3 mesečni čas, razun če najemnik z dovoljenjem gospodarja rabi stanovanje delj kot 3 meseče.

§ 4. Za časa veljavnosti tega zakona zamore najemodajalec razdružitev najemne pogodbe brez odpovedi samo takrat zahtevati, če najemnik stanovanje uporablja na izdatno škodo najemodajalca ali če se najemno poslopje po nalogu stavbne oblasti mora na novo zidati ali podreti. —

Iz tega razloga se zamore izdati dovoljenje za odpoved.

§ 4. Če hoče najemodajalec odpovedati, mora to storiti pismeno ali s protokolarnim predlogom pri okrajnem sodišču, v katerem okolišču se nahaja stanova-

nje. V predlogu za odpoved se mora navesti razen stanovanja in odpovednega roka tudi vzroke odpovedi.

Odpovedni rok po § 1 točka 16 ne sme biti krajši kot 1 leto. Drugi vzroki se pri postopanju ne smejo upoštevati. Sodišče mora pri določeni obravnavi stranke zaslišati in v izvenspornem postopanju potrebne poizvedbe izvršiti in izreči sklep, če je odpoved dopustna.

Obenem sklepa tudi o stroških. — V sklepu, s katerim sodišče dovoli odpoved, ima obenem na določeni način navesti čas, s katerem se najem ali podnajem konča in najemniku z grožnjo eksekucije naročiti, stanovanje izročiti do določenega časa. Če je v času, v katerem sodišče dovoli odpoved, običajni ali posebno določeni rok že potekel, določi sodišče, kedaj poteče najem ali podnajem. Če se odpoved vrši radi neplačane najemnine, mora sodišče odpoved odkloniti, če najemnik pred sklepom obravnave plača zaostalo najemnino. Proti sklepu se zamore vložiti pritožba tekom 8 dni na sodni dvor 1. inštanca. Nadaljna pritožba je izključena. — Pravomočno postali sklep nadomešča veljavno odpoved.

§ 5. Če se odpoved dovoli, mora stroške plačati najemnik in veljajo vobče dotični predpisi glede pravnega postopanja.

§ 6. Po smrti najemnika nastopijo najemno pogodbo njegovi dediči, ki so ob njegovi smrti stanovali v njegovem stanovanju in če nimajo lastnega stanovanja. — Če najemnik stalno ali začasno zapusti skupno gospodarstvo, katero je imel s svojo družino, preidejo pravice in dolžnosti najemnika na njegove svojce, če ne izjavijo tekom enega tedna, da najemnega razmerja ne bodo obdržali.

§ 7. Predstoječa določila veljajo tudi za zakupne pogodbe v izvrševanju kake obrti v najetih prostorih. Veljavnost predstoječih določil se ne more v sporazumu s strankami izključiti ali omejiti.

Najemnina.

§ 8. Zvišanje najemnine stanovanj, posameznih stanov, delov in drugih prostorov je dopustno samo v mejah §§ 9 in 10. Za splošno dopustno povišanje najemnine je merodajna osnovna najemnina z dne 1. avg. 1914 ali pa, če se je pozneje določila pri prvi oddaji. Če se je najemnina za davčna leta 1915 nižje napovedala kakor jo sedaj hišni gospodar uveljavlja, zamore ta povišana najemnina samo takrat služiti za podlago dopustnega povišanja, če najemodajalec dokaže, da je pri pristojni davčni oblasti prvotno napoved popravil. Za splošno dopustno povišanje najemnine ni potrebno navesti posebnih razlogov.

§ 9. Če je najemnik ob začetku veljavnosti tega zakona prostore že imel v najemu, je povišanje najemnine od prihodnje najemnine,

a) pri stanovanjih in posameznih stanovanjskih delih, ki so manjši kot pod lit.

b. navedeni, osnovno najemnino za 20% nepresegajoči znesek;

b) pri stanovanjih in posameznih stanovanjskih delih, ki imajo 2 stanovanjska prostora in kuhinjo, poselske sobe in splošnih prituklin ne vračunavši osnovno najemnino za 40% nepresegajoči znesek;

c) pri stanovanjih, ki so večji kot pod lit. b. navedeni in pri drugih prostorih z izjemo v lit. d. navedenih za 60% nepresegajoči zneski.

d) Za prostore porabljene za izvrševanje obrti in ki niso deli stanovanja za 30% nepresegajoči znesek za male obrtne prostore, 40% za srednje obrtne prostore in za 60% nepresegajoči znesek, če se tiče velikih obrtnih prostorov.

Če se prostori oddajo novemu najemniku po veljavnosti tega zakona, se sme najemnina povišati v prihodnji najemni dobi in sicer:

a) za stanovanja in posamezne stanovanjske dele, ki so manjši kot 2 prostora za 40%;

b) za ostala stanovanja in drug prostore za 60%.

§ 10. Najemniku, kateremu je po zadnjem davčnem predpisu predpisana dohodnina, od davku zvezanih dohodkov več kakor 60.000 Kč. ali pridobinski davek od več kakor 250.000 Kč., se zamore osnovna najemnina povišati za 120% merodajen je zadnji davčni predpis. Davčna oblastva so zavezana na vprašanja sodišč sporočiti, če davku zvezani dohodek presega dotični znesek.

§ 11. Če je smatrati kak obrtni prostor za mali, srednji ali veliki in če se o tem stranke ne sporazumejo, o tem odloča sodišče po zaslišanju pristojne trgovske in obrtne zbornice. Ravno tako se odloča o najemni takrat, če se plačuje najemnina skupno od stanovanja in obrtnih prostorov, če se stranke v tem oziru ne sporazumejo;

§ 12. Višje kakor v § 9 in 10 navedeni razmeri se sme najemnina povišati samo iz spodaj navedenih razlogov in sicer če se stranke ne sporazume, kadar to povišanje kot dopustno prizna okrajno sodišče;

Povišanje je le v toliko dopustno, v kolikor so se povišali stroški najemodajalca:

1. S povišanjem od hiše ali najemnine plačujočih javnih dajatev ali z uveljavno novih javnih davkov, izvzemši premoženjskega davka ali davka od vrednostnega prirastka;

2. S povišanjem rednih letnih stroškov: 1. za zadostno razsvetlavo stopnjic in hodnikov; 2. za vodomer, plinomer in elektroštevec; c) za čiščenje kanala; d) za čiščenje greznice; e) za ometanje dimnikov in f) za odvoz smeti.

3. S povišanjem obrestne mere in stranskih pristojbin od vknjiženih terjatev, ki so obstojale pred 1. avgustom 1914.

Če obstoje za pod številki 2 in 3 navedene stroške javno razglašeni tarifi, je povišanje najemnine dopustno samo, v kolikor znese povišek po tem tarifu.

4. Stroški za perijodična ali izredna potrebna popravila in prenove hiše, katere so se izvršile po 3. maju 1920.; iz tega vzroka je povišanje dopustno samo za isti čas, kateri zadošča, da se stroški amortizirajo v času, po katerem preteku bo treba dotična popravila ali obnove zopet izvršiti. Za kritje podražanja centralne kurjave in poraba dvigala se sme najemna primerne zvišati, ali za dvigalo samo onim osebam, katere ga faktično rabijo. Za kritje stroškov za naprave, ki se izvrše na zahtevo najemnika v njegovem stanovanju, se sme najemna v toliko zvišati, da se stroški amortizirajo v primernem roku. Najemna se ne sme povišati, če je prenehala davčna prostost ali začasna davčna olajšava in tudi ne radi tega, če se je hišno-najemniški davek povečal radi splošnega povišanja najemnine. Ravno tako tudi ne, če bi se zvišali razen v odstavku 2 številki 2 navedenih stroškov še ostali redni vzdrževalni in upravni stroški. Občine na sedežu okrajnega sodišča in davčne administracije so zavezane, ostale pa opravičene javno razglasiti, v kateri izmeri in od katerega časa je dopustno povišanje najemnine v občini iz razlogov navedenih v odstavku 2 številki 1 in 2. Z vladno naredbo se lahko odredi čas, kateri zadošča, da se stroški za popravila amortizirajo. Pri tem računu je vpoštevati 6% obresti.

§ 13. Za uporabo oprave v najem od danega stanovanja in za druga dogovorjena opravila se sme določiti samo primerna odškodnina, ki se sme seveda povišati, v kolikor je to opravičeno.

§ 14. Za stanovanja, ki obsegajo 4 ali več sob ali za obrtne prostore, za katere se po razglasitvi tega zakona sklene pogodba za vsaj 3 leta, ne veljajo določila § 8 do § 12.

§ 15. Povišanje najemnine je veljavno od prihodnjega najemnega roka.

§ 16. Podnajemna z vsemi stranskimi pristojbinami ne sme biti večja, kakor je najemna s pristojbino vred, ki jo plača najemnik in ki odpade na dotične v podnajem oddane dele. Povišanje podnajemnine za višji odstotek kakor se je najemna povišala najemniku, je treba dovoljenja sodišča. Za opravo pri podnajemih se sme računati samo primerne odškodnino. Najemnik je na zahtevo hišnega gospodarja dolžan mu naznaniti vsak podnajem in navesti poklic najemnika ter višino podnajemnine ter tudi stranskih plačil.

17. Najemodajalec je dolžan pri oddaji stanovanja na zahtevo najemniku sporočiti, koliko je nesla najemna 1. avg. 1914. ali pri poznejši prvi oddaji. Ako zahteva najemnik višjo kot dopustno najemno, mora to izkazati z dovoljenjem sodišča.

§ 18. Oddaja ali odstop stanovanj iz razloga, da je najemnik kupil opravo stanovanja, je prepovedana, kar se je iz tega

vzroka plačalo, se sme zahtevati v povračilo s postavnimi obrestmi.

§ 19. Najemna in podnajemna se sme plačevati samo v domači valuti. Temu nasprotujoče pogodbe so neveljavne.

§ 20. Dogovor o najemni ali odškodnini za opravo ali druge dajatve kakor tudi o podnajemni je samo takrat veljaven, v kolikor najemna ne nasprotuje določilom tega zakona ali v kolikor je to določilo sodišče. Prepovedani so vsi pravni dogovori, s katerimi bi dosedanji najemnik za odstop stanovanja plačal kako odškodnino ali če si kdo za posredovanje najema izgovori kako odškodnino. Kar se je plačalo v nasprotju s temi določilimi, se lahko zahteva v povračilo tekom 6 mesecev.

§ 21. V kolikor je dopustno povišanje najemnin v smislu § 12 ali podnajemnin v smislu § 16, o tem odloča pristojno sodišče na pismeni ali protokolarni predlog posestnika ali najemnika. Glede povišanja po členu 9. in 10. odloča sodišče samo takrat, če se stranki ne sporazumeta. Najemodajalec mora doprinesiti dokaz o najemni, ki se je plačala 1. avg. 1914 ali pri prvi poznejši oddaji in mora zahtevana povišanja utemeljiti z natančnimi računi.

§ 22. O vsem povišanju sodišče natančno preiskuje in določi dotične najemnine in druge odškodnine. Če je sodišče že o povišanju sklepalo pred veljavnostjo tega zakona, se sme ponovno prositi za povišanje samo takrat, če povišanje ni v smislu določil § 12. Sodišče zasliši stranke na podlagi izvršenih poizvedb in določi najemno od prihodnjega plačilnega roka.

§ 23. Če se je sodišče prosilo za določitev najemnine, je stranke k obravnavi povabiti s pristavkom, da se bo obravnava vršila tudi brez njih. Stranke so zavezane priti k obravnavi, ki se ima vršiti v 14 dneh po vložnem predlogu in zamorejo poslati tudi pooblaščenca, ki mora biti o o predmetu poučen. Sodišče zamore v izvenspornem postopanju zaslišati tudi izdencu in dognati vse okoliščine, ki so potrebne za določitev najemnin. V kompliciranih slučajih zamore sodišče izračunavanje najemnine poveriti strokovnjaku, katerega stroške trpi vsaka stranka na polovico. — V splošnem veljajo glede stroškov splošni predpisi spornega postopanja razen stroškov pravnih zastopnikov, katere stroške vsaka stranka zase trpi.

§ 24. Proti odločbi sodišča je dopustna pritožba na sodni dvor 1. inštanca. — Nadaljna pritožba je izključena.

Javna naznanila stanovanj.

Ako hoče kdo stanovanje, katero ima oddati, javno naznaniti, mora to v naznanilu natanko označiti. Naznanilo ne sme vsebovati zahteve, da se sprejemajo ponudbe s ponujeno najemno.

§ 27. Če kdo stanovanje išče potom javne objave, ne sme onemu, ki ga ponudi ali preskrbi obljubiti nobene odškodnine.

§ 28. Kazenska določila. Kdor napravi napačne napovedi ali dela proti temu za-

konu ali napravi dejanja, ki so v tem zakonu prepovedana, se ga kaznuje z denarno kaznijo do 20.000 Kč. v korist krajnega ubožnega zaklada ali z zaporom do 6 mesecev.

§ 29. Splošna določila. Zapisniki in vloge v sodnem postopanju so podvrženi pristojbinam, ki so določene za izvensporpostopanje, za sklepe se plača polovica razsodnine.

§ 30. Določila tega zakona o stanovanjih veljajo tudi za vse druge prostore, ki so predmet najemne ali podnajemne pogodbe.

§ 31. Ta zakon ne velja: 1. za hiše, katere so napravljene po 27. jan. 1917; 2. za poslopja za prenočevanje tujcev; 3. na hiše in objekte, ki so last železnic.

§ 32. Vlada je pooblaščenca 30 mil. K. č. ministru za soc. pol. nakazati v podporo 1. 1923 izvršenih stanovanjskih hiš.

Razen predstoječega zakona v varstvo najemnikov je v veljavi na Češkoslovaškem še zakon o izrednih ukrepih za preskrbo stanovanj z dne 11. jul. 1922, številki 225. Ta zakon v splošnem določa, da se dveh stanovanj ne sme združiti v eno stanovanje. Dalje, da je prazno stanovanje na poziv politične uprave v 14 dneh oddati, ako ne napravi to uprava sama. V isti občini ne sme nihče imeti dveh stanovanj. Stanovanje rabiti za drug namen kot za stanovanje, se sme rabiti samo z oblastnim dovoljenjem, ki se sme izdati samo iz važnih razlogov. Lastnik stanovanja ne sme svojega stanovanja povečati in sicer sme imeti, samec 2 sobi, 2 odrasla člana ne več kot 3 sobe; če šteje družina več kot 2 odrasla člana ne več prostorov kot je odraslih družinskih članov. Če je v družini več kot 5 odraslih članov, ne več kot 5 prostorov. Občine smejo skleniti, da smejo hišni posestniki prazna stanovanja samo oddati javnim uslužbencem, železničarjem, v občino pristojnim in češkoslovaškim državljanom, ki pridejo iz inozemstva. To pa je v veljavi samo v tisti občini, če to občina sklene, kateri sklep mora potrditi deželna vlada in velja le za občine, v katerih pomanjkuje stanovanj. Ako je državni uradnik premeščen v drugi kraj, dobi stanovanje njegov naslednik, kar se mora hišnemu posestniku takoj naznaniti. Razen teh dveh zakonov obstoji še zakon, s katerim sodišče lahko odloži eksekutivno izpraznitev prostorov.

Taki so torej zakoni o stanovanjih na Češkoslovaškem in nam ne preostaja prostora, da bi jih natančno primerjali z našim stanovanjskim zakonom, ki ga itak vsakdo sam pozna in lahko primerne komentira. Na prvi pogled pa se vidi, da s tem zakonom razmere hišnih posestnikov na Češkem niso ugodnejše od naših, prednost imajo samo v tem pogledu, da hišni posestniki stanovanja sami oddajo in da aparat pri postopanju ni tako okoren kakor pri nas ter združen z manjšimi stroški. Ondotne razmere pa kažejo, da ta zakon na Češkem ne bo več podaljšan.

Razno.

Davčne knjižice. Ker je nek davčni urad za izvršene davčne predpise za vsako leto zahteval kolek po 5 D in ravno tako 5 D za vpis plačila, tedaj skupaj 10 Din, se je naše društvo radi tega pritožilo na delegacijo ministrstva financ v Ljubljani, ki je takoj odpravila to nepostavno kolekovanje. Obenem je navedena delegacija na našo nadaljno pritožbo odredila, da se morajo davčne knjižice proti plačilu 1 Din vsakomur na njegovo željo izdati, in v njej natančno predpisati osnovne davčne izneske in pa odstotke vseh vrst doklad in pribitkov kakor seveda tudi vsa

vplačila. S tem bo inel vsak davkoplavelec kolikor toliko jasen predpis davkov in doklad za tekoče leto, radi česar nabavo knjižice vsakomur priporočamo. Komur bi se ne napravila davčna knjižica v smislu predstoječe odredbe, naj to pismeno izroči našemu društvu. Vse to velja seveda za vse davkoplavele v celi Sloveniji, ki naj nam pošljejo dotične pritožbe.

R. Nipičev Toplodar. Hišne posestnike opozarjamo na R. Nipičev Toplodar, o katerega izbornosti smo se sami prepričali ter ga radi nizke cene in ž njimi združenih prihrankov toplo priporočamo. Več v inseratu današnjega »Mojega doma«. Naročila in pojasnila v naši društveni pisarni.

Hišni posestniki pozor!**R. Nipičev patentirani****TOPLODAR**

štedi kurjavo, peči in štedilnike. Se izplača v 1 mesecu sam. Ogromni uspehi. Naročite ga sami, priporočajte ga svojim znancem in strankam v svoji hiši. Cena Din 780 se Vam stotero povrne. Za aparat se garantira!

R. Nipič in drug, Maribor,
Slovenska ulica šte. 20

Trgovina

Ivan Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5
priporoča svojo veliko
zalogo vseh pisarniških
potrebščin.
Tiskovine vseh vrst se
natisnejo v najkrajšem
času.

Hišni posestniki! Pozor!**„Jugometalija“**

izvršuje vse vrste kleparska dela, popravila žlebov, streh i. t. d. Vpeljava vodovodov, montaža klosetov in njihova popravila. Vsa kotlarska dela kakor kotle za pralnice, štedilnike i. t. d. Ključavničarska dela i. t. d.

Glavno zastopstvo »Toplodarov«
po najnižji ceni in najhitreje.

Ljubljana, Kolodvorska ulica šte. 18.

Telefon št. 729.

**Vodovodni instalater,
klepar in krovec**

zaloga škrlc (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Trgovska banka

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20.000.000. — Rezerve okrog K 6.000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev,
faktur — akreditivi — borza.

Tehn. ing.

dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni in žener in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju.
Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Razno železnino, potrebščine za stavbe, pohištvo, orodja za obrtnike, poljedelce, štedilnike, peči, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve, žopiče, firnež, karbolinej, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik, železnina
Ljubljana, Zaloška cesta.

Fran Ravnikar

Ljubljana, Linhartova ul. 25.
Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.
Telefon št. 415. Pošt. ček. zav. št. 11.428.
Prevzemanje zgradb, hiš, vil, stolpnih streh, balkonov, vrtnih utic, verand, stopnic, vrat, oken itd.

Prodaja na primerna odplačila!

Amerikanska trrdka**„SINGER“ šivalni stroji****Bourne & Co., New York**

je razširila svoje podjetje v državi SHS ter prevzema vse v to stroko spadajoče posle, kakor: urejevanje tvornic s specijalnimi »Singer« šivalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v zalogi vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko porabo. V zalogi vedno tudi prvovrstne olje, igle in nadomestni deli.

„SINGER“ šivalni stroji, Bourne & Co. Nev. York.
Ljubljana, Šelenburgova ul. 3
Maribor, Dravska ul. 10.

Mehanična delavnica povečana!

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti požaru, vlomom in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125.000.000,
Letna vplačana premija
K 55.000.000.

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gosposka ul. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900

Delniška glavica in rezervni zakladi cca K 150.000.000 —

Čekovni račun št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. — Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.